

هو الله

اصول اساسی

دولت علیة

افغانستان

تاریخ طبع: د لو ۱۳۳۰

جلد (۲۲۰۰)

تعداد طبع رابع

د کابل د لومړي ځل لپاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اصول اساسی افغانستان   اساسی اصول

د لوړدولت د افغانستان

د دولت عليه افغانستان

کلمه اصول

اصول کلمه

اصل:

دین د افغانستان 'یا کدین د اسلام' اورسمی او عمومی مذهب ئی 'یا ک مذهب د حنفی (رح) دی باید دی چه پادشاه د افغانستان به همدی مذهب وی' اهل دنو رو دینو چه غیر له اسلامه به افغانستان کبني سته دی لکه هندوان او بهود بان که چیری عمومی آرامی و لازمی احترام مانو ته خلل او و بجانر ونه رسوی هم تر سائننی لاندی نیول کبزی .

لور دولت افغانستان په اداره کولو د د ننی اود باندنی کرو خپلو کبني پوره استقلال او خپل واکي لری' او نیول خپل پوره او تکران ددی وطن تر حکم او پاک اراده د خپل پادشاه لاندی بصورت دیوه

دین افغانستان 'بن مقدس اسلام' مذهب رسمی و عمومی آن مذهب منیف حنفی (رح) است' پادشاه افغانستان باید دارای این مذهب باشد' دیگر ادیان مثل اهل هندو و بهودی که در افغانستان هستند' بشرطیکه آسایش و آداب عمومی را اخلال نکنند' نیز به تحت تا مین گرفته میشوند.

۲- دولت عليه افغانستان اداره او داخله و خارجه خود را با استقلال تمامه حائز بوده همه محلات و قطعات مملکت بزیر امر و اراده سنیه ملو که نه بصورت یک وجود

وجود کمی تشکیل کبزی او به هیخ شان به علاقه
 ددی وطن کبزی تفریق او جلاوالی نسکیبزی
 د افغانستان یا پتخت د کابل شهر دی
 ارستر که د حکومت ټول رعیت د افغانستان نه
 به یوه کتنه کوروی چه د کابل او د نورو
 ښهر و رعیتو په یه منځ کبزی هیخ فزق
 او جلاوالی نشته .

رسمی بیرق د افغانستان - نور سور شین رنگ
 لری او په منځ کبزی به یی وزی دغه او او محراب
 او منبروی .

حقوقه پادشاه

لپاره د قدر کولو د هغو او پر لویو خدمتو او فدا کړیو
 چه اعلی حضرت غازی پښون محمد نادر شاه به
 لار د استقلال او خلاص والی دو طرفه د
 افغانستان او ایستل د بیخ ظلم او د استبداد ښکاره
 کړی دی ټول ملت د افغانستان ذات شاهانه دده
 صحیح او لایق پادشاه دخپل د مملکت بیژنی او
 او په دیر قدر او عزت سره یی تعهداً قبلوی او
 ذات همایونی د به وقت د کښینستو پر تخت
 دمستقل پادشاهی د پښتنو پر منځ د ټولو و کیانو
 او مشرانو د ملت ذمه ردارسوی دی چه سم له مفتی
 حکمو نو د شرع شریف نبوی (ص) او پاک مذهب
 د حنفی (ح) او له دی اصول اساسی د مملکت
 سره به اجر ادخپل یا د شاهی د حکمو کوی او

واحد تشکیل می یابد و هیچ حیثیت در
 اجزای مملکت تفریق کرده نمی شود .
 ۳- پاتخت افغانستان شهر کابل است و تمام
 اهالی مملکت به نظر حکومت مساوی
 هستند که هیچ امتیازی اهالی شهر
 کابل نسبت ب دیگر شهرها و فصبات مملکت
 محرومه افغانستانی ندارند .

۴- بیرق رسمی افغانستان دارای الوان
 سیاه و سرخ سبز و در وسط آن خوشه
 کندم و محراب و منبر می باشد .

حقوق پادشاه

۵- بنا بر تقدیر فدار کساری و خدما نیکه
 اعلی حضرت غازی (محمد نادر شاه افغان)
 در راه استقلال و نجات وطن افغانستان
 در برابر اناختن بنیان ظلم و استبداد ابراز
 فرموده اند ملت افغانستان عموماً ذات
 شاهانه شانرا پادشاه صحیح و لائق مملکت
 خود شناخته و بانهایت تقدیر و احترام
 تعهداً پذیرفته و می پذیرند و ذات همایونی
 در حین جلوس بر تخت سلطنت مستقله
 افغانیه با المواجهه عمود و کلاوا شراف
 اهالی افغانستان تعهد نموده اند که مطابق
 اوامر مفتی بهای شرع شریف نبوی صلعم
 و مذهب مذهب حنفی (رح) و اصول

ساته اورعایت داستقلال دافغانستان په خپله
 لویه وظيفه گڼی او صداقت له باره د ملت او د وطن
 خپل به کوی او د دی شرابطو څخه چه بیان
 شول مخالفت به نه کوی لیدی سیه
 پسا ک ملت دافغانستان ذمه بره
 کوی به چه سلطنت
 او پسا د شاهی دافغانستان په خا
 ددی رقی خوا پادشاه د مملکت نه په انحصار
 او خو بنول د پادشاه اود ملت دافغانستان
 به نقل اوور کوله کیبزی .

تبصره:

خاندان عبارت دی له نارینه زا منوچه لوی
 وی اوله ورور څخه .

پادشاه دافغانستان باید دی چه پخوا له
 کبینه ستوپر تخت د پادشاهی باندی دالاتی
 عهدنامه په مقام دشو رای ملی کبزی بحضور
 دو کیلانو اظهار اودستخط کړی :

د به لوی خدای او قرآن کریم باندی
 عهد کوم چه په اعمال او افعال خپلو کبزی
 خدای جل جلاله له حاضر او ناظر کتم او په
 نسا تنه ددین مبین د اسلام او استقلال
 دافغانستان اوساتنه د حقوق د ملت او ساتل
 ددوی او ترقی او سعادت د وطن په اساسی
 دشرع شریف محمدی (ص) او په مقرر

اساسی مملکت اجرای او امر حکومت
 شاهانه خو درافر موده محافظت ورعایت
 استقلال افغانستان راهمترین وظائف
 خود دانسته بملت و وطن صداقت نموده
 از تعمیل شرایط فرق مخالفت ننمایند
 پسا عالییه مملکت نه چه سیه
 افغانستان متعهد میشود که سلطنت
 افغانستان بخاندان ابن پادشاه ترقیخواه
 مملکت با انتخاب اعلیحضرت پادشاهی
 و اهالی ملت افغانستان انتقال میکند .

تبصره :

خاندان عبارت است از اولاد ذکور کبزی
 و برادر .

پادشاه افغانستان باید قبل از جلوس
 بر تخت سلطنت عهد نامه ذیل را بمقام
 شو رای ملی بحضور و کلاء اظهار
 و امضاء نماید :

د به خدای عظیم و قرآن کریم عهد میکنم
 که در اعمال و افعال خود خداوند
 جرشانه را حاضر و ناظر دانسته بحفاظت
 دین مبین اسلام و استقلال افغانستان
 و حفظ حقوق ملت و حراست و ترقی و سعادت
 وطن با اساس شرع مبین محمدی
 صلی الله علیه و سلم و مقرر رات اصول

اساسی مملکت سلطنت نمايم و به برکت
روحانیت مقدس اولیای کرام (رض) برای
خود استمداد می نمایم.

۷- در خطبه هاف کر نام پادشاهی و ضرب سکه
بنام پادشاه، تعیین رتبه و مناسبت اعطای
نشان، تعیین صدراعظم، منظور و وزیر
عزل و تبدیل شان، تصدیق اصولات مصوبه
شورای ملی، اعلان مرعیت و محافظت آنها
حفاظت و اجرای احکام شرعیه
و اصولیه فرماندانی عموم قوای عسکری
افغانستان و اعلان حرب
و عقد مصالحه و علسی الغم - و م
معاهدات عفو و تخفیف مجازات تعزیری
مطابق شرع شریف از حقوق جلیله پادشاهی
شمرده میشوند.

۸- بول مصارفات پادشاهی باید در بودجه
مملکتی معین باشد.

حقوق عمومیه تبعه افغانستان

۹- همه افراد بکه در مملکت افغانستان
مجاها شند بلا تفریق دینی و مذهبی تبعه
افغانستان گفته میشود صفت تابعیت
افغانیه مطابق اصولنامه تابعیت استحصالی
یا ضاعه میشود.

۱۰- گفته تبعه افغانستان در امور دینی و
مذهبی و اصولات سیاسی دولت متبوعه

د اصول اساسی د مملکت به سلطنت کوم اولیه
برکت د پاک روحانیت اولیای کرام (رض)
به خاتمه مدد غوازم.

به خطبه و کنش دیادشاه نوم لوستل، و هل دسکی
به نامه دیادشاه، تعیین او معلومول دور جوان
د منصب و کول دنشانو، درول د صدراعظم،
منظورول دور زبرانو، معزولول او بدلول د دوری
تصدیق اولد دستخط کول د غوره شوی اصولاتو
د شورای ملی اعلان او حکم کول او اجرا او
سائنی د دوری، سائل او جاری کول د شرعی او
اصولی حکمونو، قوماندانی او مشروالی د تول
لشکر د افغانستان، اعلان د جنگ او ترک
د صلحی او تولو عهد نامو، بخیل او کمه ول
د تعزیری مجازات سم له شرع شریف سره
دلویو حقوقو د پادشاهی شخه شمیرل کیزی،
د پادشاهی د خرش مبلغ باید دی چه به
بودجه د مملکت کینی معلوم داره وی.

عام حقونه درعیت د افغانستان

هر شه نغری چه به ملک د افغانستان کینی وی
په هر دین او مذهب چه دی تابعان اورعیت
د افغانستان بلل کیزی صفت د تابع والی او
رعیتی د افغانستان سم له اصولنامه د تابعیت
سره ور کول یا آخستل کیزی.

تول رعیت د افغانستان په امور دینی او مذهبی
او سیاسی اصولاتو د متبوعه دولت خیل سره

خود مکلف و مقیم بوده آزادی حقوق مشروعه خود را مالک هستند ،

۱- حریت شخصیه از هر گونه تعرض مصون است هیچکس بدون امر شرعی و اصولنامه های موضوعه توقیف و مجازات نمیشود - در افغانستان اصول اساسی ممنوع است از زن و مرد هیچکس دیگری بطور اساسی استخدام کرده نمیتواند ،

۲- تبعه افغانستان در امور تجارت ، صنعت زراعت در داخل اصولات موضوعه آزادند ،

۳- کافه تبعه افغانستان بحضور شریعت غرای و اصولات موضوعه دولت در حقوق و وظائف مملکت حق مساوات دارند ،

۴- عموم تبعه افغانستان نظر به قابلیت و اهلیت بقدر ضرورت حکومت استخدام میشوند

۵- در افغانستان مال و ملک هر شخص در امن میباشد اگر یک مالکی به مقصد منافع عمومی بکار دولت شو دموافق حکم شرع شریف و اصولنامه مخصوصه آن اولاً قیمت آنرا بما لیکش نادیده نموده بعد ملک را گرفته میتواند ،

۶- مسکن و جای هر فرد تبعه افغانستان از هر گونه تعرض مصون است هیچکس

مکلف او مقیددی ، او برر و احقوانود خپلو ،
خاوندان د آزادی دی .

خپلوا کی او آزادی د هر سړی له هر ه قسمه خلمه او مد اخلی څخه ساتلی ده ، هیچ څوک یې له شرعی حکمه او مقرری اصولنامه و نه بندی اوله جز اور کوله کیژی ، په افغانستان کښې اصول د بندیکری یو قلم موقوف او منع دی هیچ ر اوبنځه هیچ څوک په قسم د بندیکری نیسی خدمت کار کولای .

رعیت د افغانستان سوداگری ، کښوونه کښتونه سم له مقرر و اصولو سره کولای سی نوله رعیت د افغانستان په منځ درو بنا نه شریعت او مقرر و اصولو د دولت په خپلو حقوقو او وظیفو کښې ذمملکت پورنکه دی ، عام رعیت د افغانستان په قدر دخپل قابلیت او کار کښې اولیاقت سره په اندازه دا احتیاج دولت استخدام کیژی .

په افغانستان کښې د هر څوک ملک او مال ساتلی او په امن دی ، که یو محکمه په لحاظ دیوی عمومی نفعی د دولت په کاری سم له حکم د شرع شریف او خاصی اصولنامه د هغی سره پس له ور کولو د پوره قیمت د ملک و خاوند نه یې هغه محکمه آخستای سړای .

کور او محای ، داستو کښې د تولوری عیتو د افغانستان له هر رازه لاس و هلو څخه ساتلی

از طرف حکومت و سائره بدون احکام
 شرع و اصولنامه های موضوعه بخانه
 شخص بلااستیذان داخل نمیتوانند
 ۱۷- ضبط املاک و اموال اهالی ممنوع است
 باستثنای کسانی که در خارج مملکت
 متوقف بوده و بر علیه حکومت افغانستان
 نجر بکات و نشریات مینمایند .
 ۱۸- مصادره و بیگار ممنوع است اما کار و
 تکالیفی که در زمان محاربه پیش رود
 ازین قاعده مستثنی است .
 ۱۹- شکنجه و دیگر انواع زجر تماماً
 موقوف است و خارج احکام شرع شریف
 و اصولنامه های دولت برای هیچکس
 مجازات داده نمیشود .
 ۲۰- تعلیم ابتدائیه بر ای اطفال تبعه
 افغانستان واجب و حتمیست .
 ۲۱- در افغانستان تدریس علوم اسلامیة
 آزاد است هر فرد تبعه افغانستان عموماً
 و خصوصاً برای تدریسات علوم اسلامیة
 ماذون و مجازمی باشد - اما اشخاص
 اجنبی باستثنای نفری که برای تعمیم
 فنون و صنایع و تعلیم زبانهای اجنبی
 استخدا م میشوند ، بداخل مملکت
 افغانستان بافتتاح و اداره مدارس مجاز
 نمیتوانند .

دی و شوك دحكومت يادبل شوك له خوابی له
 حکمه دشرعی او قرره اصولنامه موخه دهیچا
 په کور بی له آخستلی دا نه نه سی ننونای .
 دخاقر ده شکلی از مال آخستل او ضبطول منع
 دی غیر لهغه شوك چه به خارج دافغانستان کتبی
 اوسی او پر خلاف دحكومت دافغانستان نجر بکات
 او خبری از لیکل کوی .
 په زور آخستل بیگار ایگار منع دی ، مگر هغه
 کارونه بار پرونده چه به وقت کتبی جنگ پیش شی
 له دی منع شخه وتلی دی .
 پانه کنده نور را زونه دشکنجی کوار، کرده
 موقوف دی بی له حکمه دش-رع شریف او
 اصولنامه بی دولت هیچا نه جزا
 دور کوله کیزی .
 ابتدائی تعلیم له پاره دهلو کانونه دافغانستان
 حتمی او ضروری دی .
 په افغانستان کتبی داسلامیه علومو تدریس آزاد
 او ایله دی ، هر یوله رعیتو شخه دافغانستان
 که عام وی که خاص له پاره دتدریسات داسلامیه
 علومو اجازه لری ، او تدریس کولای سی ، مگر
 خارجه نفری غیر له هغو نفریو شخه چه دپاره
 د عاموالی دفتون او صنایع او تعلیم د ژبی
 نوکران سوی دی ، په داخل دوطن دافغانستان
 کتبی جوړول او خلاصول ددوا پرودمکتپونه اجازه
 نه لری .

۲۲: -عموم مکاتب افغانستان در زیر نظارت و تفتیش حکومت میباشد تا امور تربیه و تعلیمیه آنها بر خلاف عقائد و اصطلاحات اسلامی نبوده بمنافع علمیه و فنیه و صناعیه موافق باشد اما اصول تعلیمیه که بامور اعتقادیه و مذهبی اهل ذمه تعلق دارد اخلاص کرده نمیشود .

۲۳: -مطبوعات و اخبارات داخله که خلاف مذهب نباشد مطابق اصولنامه مخصوص آن آزادی باشد نشر اخبار فقط از حقوق حکومت و تبعه افغایه است مطبوعات و جزائر خارجه که مذهب و سیاست حکومت علیه افغانستان اخلاص نرساند داخل آن با افغانستان آزاد است .

۲۴: - فیصله منازعات شخصی بود کرامرات افراد تبعه که بمحاکم عدلیه و دوائر رسمیه متعلق است هر گاه فیصله حکم دوائر منسوبه قناعت حاصل نکنند میتوانند که بمقامات بالاتر تو وزارت متعلقه و در صورت عدم قناعت بمقام صدارت عظمی و بحضور شاهانه عرض و طلب غوررسی نمایند .

توله مکاتب و نه دافغانستان حکومت تربیته او علم آوری لاندی دی الحکمه چه امور تربیه او تعلیم ددوی بر خلاف عقائد و اصطلاحات اسلام نوی او به کتبه دعلم او دفن او د صنعت سره برابر دی مگر دینی او مذهبی تعلیمی قاعدو داهل ذمه نه هیخ خلل او و یجا د ندرسیتری .

چاپی کتابونه با بانوی یا اخبار ونه په دننه دافغانستان کتبی چه خلاف د مذهب نوی سم له خپلو اصرائنا موسره آزاد دی چا ری کول داخبار خاص له حقوق و شخه د حکومت اورعیت دافغانستان دی دخار چه چاپی کتابونه او بانوی او اخبار ونه که چیری مذهب او سیاست دلور حکومت دافغانستان نه ضرر او خلل ونه رسوی رانگنی افغانستان نه آزادی .

خلاص والی دشخصی گفتمکوی اودنورو کارو درعیت چه په عدلیه محکمو اودنورو رسمی دائرو بوری تعلق لری که چیری په حکم او خلاص والی دهنود و ائرو چه کارنی دی 'خوک قانع نسی' لور مقامونه تر وزیر دهنه دائری ملی سی او که هاته هم قانع نسی بمقام د صدارت عظمی او بحضور دیاد شاه خپل عرض او غوشتل د غوررسی کولای سی .

مقررہ مالیاتی اور محصولات مقررہ مطابق
 دہنہ سرہ آخستل کیزی .
 ونای له اصولنامو ددوات نه له هیجا شخه هیج
 نه آخستل کیزی .

«شورا دملت»

تشکیلات دمجلس

۲۵: مالیات و محصولات مقررہ مطابق
 اصولنامه های علیحدہ آن گرفته میشود .
 ۲۶: خارج اصولنامه های دولت از هیچکس
 چیزی گرفته نمیشود .

«شورای ملی»

تشکیلات مجلس

۲۷: - مجلس شورای ملی بعزم و تصمیم
 اعلیحضرت همایونی و تصویب جرگه ۱۳۰۹
 منعقدہ مرکز کابل دائر و وسس است .
 ۲۸: - این مجلس تمام و کم لمرکز افراد
 است که در امورات معاشی و سیاسی
 افغانستان مشارک دارند یعنی نماینده
 قاطبہ اهل ملی مملکت است .

۲۹: - ترکیب و تشکیل مجلس شورای ملی
 از وکلای است که از ولایت کابل و سایر
 ولایات و حکومت و علاقہ داری ها منتخب
 میگردند و محل انعقاد آن در پایتخت است .
 ۳۰: - تعداد وکلای شورای ملی در اصولنامه
 مصوبہ انتخابات درج تعیین گردیده است .
 ۳۱: - موعد انتخاب وکلای این مجلس در
 جمیع ادوار سه سال است و شروع دوره اول
 اعتباراً از روز افتتاح شورای ملی است و مقرر
 است که بعد از آمدن سه سال وکلای جدیداً
 انتخاب شوند و انتخاب کنندگان را بنده

شورای ملی مجلس به اراده او عزم داعلیحضرت
 همایونی او به تصویب د (۱۳۰۹) دجرگی چه به
 مرکز کابل کبھی سوی و دمر او بنیاد پیروی ده
 دا مجلس نول او پوره جو سوی له هغه
 کسانو دی چه به کارو د معاش اوسیا ست
 دافغانستان کبھی شرک دی ، یعنی و کیلان
 د نزل خلق د وطن دی .

ترکیب او تشکیل د شورای ملی مجلس له
 هغو و کیلا نو شخه دی چه د کابل د ولایت
 او نورو ولایتو او حکومتیو او علاقہ دار بوختی
 غوره سوی دی لخی دجرگی دی . پایتخت دی .
 د شورای ملی د و کیلا نو شمار په اصولنامه
 انتخاب کبھی ایکی او معلوم سوی دی .
 مدت د انتخاب دو کیلا و ددی مجلس په نولو
 دورو کبھی دری کله دی شروع دارلی دوری له
 روحی دافتاح شورای ملی شخه اعتبار او حسابی
 او مقرر ده چه پس له تیر بد لو ددری گونه
 و کیلان بیانوی انتخاب او غوره سی انتخاب کرانگی

که دغواړی چه په نوی انتخاب کښې بیا پخوانی وکیل انتخاب کي په شرط د رسره اختیاری -
 وقت دمعطلی اود کړ دشورایملي په داخلی اصولنا ۴۰
 دمجلس کښې به ښکاره اومحدود کینزی به وقت
 دمعطلی کښې که چیری حکومت ته جوړېده کمی
 اصولنامی ضرورت سی نو دا اصولنامه موقتی له
 طرفه د حکومت غوره او په قرار د فرماله د پادشاهی
 به اجراسی هر که چه و کیلان ټول او کار
 شروع کړی که دا موقتی اصولنامه له طرفه د
 شورای ملی قبله سو په جمله ددائمی اصولنامی
 په داخلی سی یا به له مجلس له خوا څخه جوړه
 یا به رد سی .

دشورایملي مجلس له باره د تحقیق اوفیصلی د لویو
 کارو اومسائلو که پښی سی په وقت دمعطلی هم
 تولیدی سی که چیری تر تولیدو ددوی وقت دهغه
 مسئلی نیریده اوتولیده دتولو ممکن نو یواخی
 به له مرکز اونیزدی و کیلانو پمخ به مجلس
 دشورای ملی جوړسی .

هغه وقت به په خبرو شروع کینزی چه لږ تر لږه
 نیمائی اعضاء حاضر وی اوفیصله اودخلاصول
 د کارو په اساس د اتفاق د ټولو یا دیروالی
 د فکر و دی .

دشورای ملی مجلس په وقت دافتتاح دهری خپلی
 دوری به یوه خطا به په حضور د پادشاه عرض اولولی
 او له حضور د اشرف پادشاهی څخه ددوی
 محراب ور کول کینزی .

پخواهند ازو کلای سابقه را تکرراً انتخاب
 کنند در صورت رضایت مختار و مخیر نده
 ۳۲: اوقات تعطیل و موعداشغال شورایملي در
 اصولنامه داخلی مجلس مشخص و محدود
 کرده خواهد شد در اثنای تعطیل اگر
 حکومت بوضع کدام اصولنامه ضرورت حس
 کند این اصولنامه موقناً از طرف حکومت
 تصویب و به موجب فرمان پادشاهی تعمیل
 میشود در مرقع اشغال اگر اصول موقتی از
 طرف شورایملي تسلیم کرده شد در تعداد
 اصول دائمی ادخال والا از طرف مجلس
 مذکور تعدیل یا تردید میشود .

۳۳: مجلس شورایملي برای تحقیق و فیصله
 مسائل مهمه در هنگام تعطیل هم دشر شده
 میتواند و هر که بجهت فوت مسئله
 مباحث عنها فرصت اجتماع عموم ممکن
 نشود تنها بحضور و کلای مرکز و قریب
 آن مجلس شورای ملی انعقاد می یابد .

۳۴: وقتی بمذاکرات آغاز میشود که اقلاً
 مناصف اعضاء حضور داشته باشند و فیصله
 مقررات آن هم با اساس اتفاق یا اکثریت
 آراست .

۳۵: مجلس شورای ملی در موقع افتتاح
 هر یک از ادوار خود خطا به به پیشگاه
 پادشاهی عرض و تبیین داده و از طرف
 قرین الشرف همایونی مچاب میگردد .

به اوله کتبی اعضاء ده مجلس به لاندنی سررشته
 سره به قسم کوی او قسم نامه به
 دستخطه وی:

۳۶- ابتداء اعضای شامله مجلس به نر نوب
 مذبله سو کند یا دمینمایند و قسم نامه را
 امضا میکنند:

قسمنامه

قسمنامه

مونیز دستخط کونکی له پاره دهغه اعتبار چه ملت
 او حکومت پر مو بز کری دی به لوی خدای او
 قرآن کریم باندی قسم کوو چه له پاره ده ملت او
 حکومت خپل به صادق او به ربتیا او سو
 دشورای ملی ده مجلس اعضاء به و بلود خپل فکر
 سره به مجلس دشورا او به حضور دتولوو کیلانو
 آزاد اوله هر را زی ابراده سا نلی دی •
 قول بیان او وین دشورای ملی مجلس له پاره
 د دی چه نتیجه بی اجرا کبزی ، ظاهر
 او بنکاره دی ، نهاننده گمان داخپارو
 او لید و نکلی ، لاندی تر قیو دانو داخلی
 اصولنامه دی مجلس یواخی حق حضور
 او داور بدو لری •

۳۷- ما امضا کنندگان ذیل از جهت اعتمادی
 که ملت و حکومت بر ما نموده بخداوند
 عظیم و قرآن کریم سو گندمینمائیم که
 برای ملت و حکومت خود صادق میباشیم .
 ۳۸- اعضای مجلس شورای ملی در اظهار
 رأی در مجلس شورا بحضور جمیع و کلا
 آزاد و از هر گونه اعتراض مصونند •
 ۳۹- کافه مذاکرات مجلس شورای ملی
 بپا عثیکه نتیجه آن بمنصه اجرا گذارده
 میشود و علنی است ، نمایندگان چراند
 و معاینه کنندگان در تحت قیودات
 اصولنامه داخلی مجلس تنها حق حضور
 استماع مذاکرات را دارند •

وظائف

وظایف

شورای ملی خپل دتمنی کارونه لکه انتخاب داول
 رئیس او دو مهر رئیس او هیئت دلیکلواو نور
 اجزا او شعبی او اصول دمذا کرو او خبرواو نور
 شیان په اساس داخلی اصولنامه دی سره
 غوره ولای سی •

۴۰- مجلس شورای ملی امورات داخلی
 خود را مثل انتخاب رئیس اول و ثانی
 و هیئت تحریر و سائر اجزا و اصول
 مذاکرات و شعبات و غیره بر اساس
 اصولنامه داخلی دایر خواهد کرد •

۴۱:- کلیه اصولات و ضوابطیکه وضع
 و موجودیت آن برای تشدید مبنای
 حکومت و انتظام امور مملکتی لازم باشد
 به تصویب مجلس شورای ملی
 میرسند *

۴۲:- تسویه امورات مالی رد یا قبول
 عوارض و فروع و عات و هم ممیزیهای
 جدید که دولت اقدام نماید
 بتصویب مجلس خواهد بود *

۴۳:- تدقیق و تصویب بودجه مملکت بعد
 از تریب و پیشنهاد وزارت مالیه
 از وظایف شورای ملی است *

۴۴:- وضع اصولنامه جدید بانغیر و فسخ
 قوانین مقرر بتصویب شورای ملی
 صورت خواهد گرفت *

خواه لزوم آن از مجلس عنوان و خواه
 از طرف ذرا اظهار شده باشد *

۴۵:- تصویب امتیاز تشکیل کمپانیها
 و شرکت های عمومی از هر قبیل و بهر
 عنوان که باشد از طرف شورای ملی
 خواهد شد *

۴۶:- عقد مقاولات و معاهدات اعطای
 امتیازات (انحصار) اعم از تجاری
 و صنعتی و فلاحی و غیره خواه از طرف

تولای اصولنامه می او دستور العملی نه چه
 وضع او رانیسته او موجودیتش دهفوله پاره
 دم حکم والی در ادب د حکومت او انتظام کار و
 دم مملکت یکبار لازم وی، به تصویب شورای ملی
 رسیدگی *

برابر والی د مالی کار و قبول ادبه قبول
 دعوارض او فروع عات و اد هم نوی ممیزی
 چه دولت و غواردی به تصویب
 دم مجلس سره به وی *

سنجول او غوره کول د بودجی د مملکت
 پس له جود و لو او و راندی کول و وزارت مالیه
 له وظائف و شورای ملی شخه دی *

رئستل دنوی اصولنامه یا بدلول اولی
 کول د مقرر قوا نینو به تصویب او خوبه
 د شورای ملی کیزی *

خواه لازم والی می له مجلس دشورانه بیان سوی
 وی او یاد و زبر انوله خوا شخه بشکاره شوی وی
 غوره او تصویب کول د امتیاز او تشکیل
 د کمپنی و عمومی شرکتو له هر قبیل او به
 هر نامه چه وی له طرفه د شورای ملی
 کیزی *

تربل د قرار داد و او عهد نامو در کول د امتیاز و
 (انحصار) اعم د تجاری او صنعتی او فلاحی
 او نور شیان خواه له طرفه د داخلی و

داخله باشد یا خارج چه بتصویب
 مجلس شورای ملی میرسد.
 ۴۷- استقرض دولتی اعم از اینکه
 از داخله یا خارج بهر عنوان و اسم باشد
 با اطلاع و تصویب مجلس شورای ملی
 کرده خواهد شد.

۴۸- تمدید خط آهن و شوسه به پول
 دولت و با بخرج شرکت و کمپانی های
 داخلی و یا خارجی، تماماً وابسته
 بتصویب مجلس شورای ملی است.
 ۴۹- مجلس شورای ملی حق دارد که در
 اوقات لازمه عرضه به پیشگاه نمایونی
 تقدیم دهد، اما تقدیم این عرضه بهمه
 حال بتوسط هیئتی مرکب از رئیس و شش
 نفر اعضا که سایر طبقات از بین خود
 انتخاب میکنند خواهد بود وقت شرفیابی
 حضور هم اولاً توسط وزارت دربار
 استیذان میشود.

یا خارجی، چه تصویب او خوبه
 د شورای ملی رسمیتی.
 دولتی بقره داخله نه یا خارجه نه
 بهر نامه او به هر عنوان چه وی چه خبرول
 او تصویب د شورای ملی سر
 به کینزی.

اوزده ول دو سینی دلا را و سر ک که به
 خرش او بیسه د دولت وی یا به خرش دشر کتو
 او کمپنیو، داخلی یا خارجی وی، تول ترلی
 به تصویب او خوبه د شورای ملی دی.
 د شورای ملی مجلس حق لری چه به لازم وقتو کینی
 عرضه به حضور د نمایونی و داندی کی مگر
 و داندی کول د عرضه خواه، خواه باید چه بواسطه
 دیو و توانی چه عبارت له رئیس او شپز اعضا نه چه
 نورو کیلا نوله خپله منیخ شیخه انتخاب گری وی
 او وقت دشر فیایی د حضور به هم زمینی به واسطه
 د وزارت دربار، ودوی نه معلوم او جوازه
 آخسته کینزی.

وزبران له یاره داوریدو دخبرو به جرگو
 کینی و مجلس د شورای ملی تهرانلی سی، او هم
 حق لری چه به وقت دازوم کینی به اجازه
 د رئیس د مجلس له یاره دخبر او و سنجش
 د کار و توضیحات و رکمی، به مجلس
 کینی محاسنی دستمی دوزیران و

۵۰- وزیر برای استماع مذاکرات در جلسات
 مجلس شورای ملی حضور بهم رسانده
 میتواند و نیز حقدارند که در صورت لزوم
 به استجازه رئیس مجلس برای مذاکره و
 تدقیقات امور توضیحات بدهند، در
 مجلس برای حضور و وزیران

موضوع معینه میباید.

معلوم دی.

۱۵۱- هر گونه قوانین جدید که بوضع آن احتیاج حس شود از طرف وزارت تجویز و انشاء گردیده توسط وزرا با صدراعظم به مجلس شورای ملی اظهار میشود و بعد از تصویب مجلس بصفحه پادشاهی مزین گشته قابل التعمیل میگردد.

هر از نوی قوانین که اینگونه نمی ضرورت پیداسی له وزارتو دخوا شخه تجویز او جودا به واسطه د وزیر و یا صدراعظم. به مجلس دشورای ملی اظهار او پس له تصویب او خوبه دمجلس نه به دستخط دیادشاهی بنا بسته اوقابل داچرا گزی.

۵۲- از و ما رئیس مجلس میتواند که شخصاً یا به پیشنهاد ده نفر از اعضای مجلس و یا وزیر ی بدون حضور نمایندگان جراید و معاینه کنندگان اجلاس محرمانه تشکیل دهد و نیز میتواند انجمن محرمانه مرکب از یکعده منتخبین اعضای مجلس که اعضای سابقه مجلس حق دخول در آن نداشته باشند ترتیب نماید مگر نتیجه انجمن با اجلاس محرمانه وقتی مرغی خواهد بود که در هر دو صورت مسئله مبحث آنها بحضور سه ربع از منتخبین مطرح مذاکره شده و با اکثریت آراء قبول شده باشد. در صورتیکه مطلب در انجمن محرمانه قبول نشود در مجلس عدوان نخواهد شد و مسکوت عنه خواهد ماند.

به وقت دضرورت کتبی رئیس د مجلس یواخی یا به پیشنهاد دلسو اعضاؤ دمجلس یا کوم وزیر کولای سی چه بی له حضور نمایندگان دجر ائد او لید ونکی بته جلسه جوده کی اوهم کولای سی چه یو بته جر که چه جوده له خوتنو غوره شوی سر یو دمجلس وی اونور اعضا حق دنوتو به هغه کتبی و نه لری جوده کی مگر به د و انو صور تو سره نتیجه دیت مجلس هغه وقت به مرعی کیبزی چه مسئله د مبحثونها به حضور ددرو برخوله منتخبو شخه مذاکره یا به دیر والی دفکرد سره قبوله سوی وی که مطاب به بته جر که کتبی قبول نسی به مجلس کتبی نه ظاهره کیبزی اویت به یاتی سی.

۱۵۲- در صورتیکه مجلس محرمانه بخواهد رئیس دائر شده باشد اگر

به هغه صورت کتبی چه بته جر که به خواهش در رئیس دمجلس جوده سوی وی که له

از مذاکرات را تا اندازه مناسب با اطلاع عموم برساند اختیار دارد، اما اگر تشکیل مجلس به تقاضای وزیر بود است در آن صورت افشای مذاکرات هم وابسته با اجازه خود وزیر خواهد بود.

۵۴: وزیر را مطلب اظهار نمودگی خود را ولو هر قدر بروی مباحثه شده باشد حق دارند که از مجلس مسترد کنند. اما اگر اظهار ایشان بخواهش مجلس بوده است برای استرداد مطلب موافقت مجلس هم شرط است.

۵۵: اگر لایحه اظهار نمودگی و زیری را مجلس قبول ننماید با ملا حظات خود عودت خواهد داد، این لایحه وقتی بمجلس ثانیاً اظهار خواهد شد که وزیر ملا حظات مجلس را رد یا قبول نماید.

۵۶: اظهار رای از طرف اعضای مجلس شورای ملی راجع به تردید یا قبول مطلب واضح و بالتصریح میشود و هیچکس نمیتواند ایشانرا بدادن رأی خویش محروم یا تهدید نماید اظهار رد یا قبول اعضای مجلس به علامات ظاهری امثال ورقه

مذاکرات خود مجلس مخفی به مناسبت اندازه سره تو لو نه خبر و رکوی اختیار لری که چیری تشکیل دیتی جرگی به خواهش دکوم وزیر سوی وی به هغه صورت کتبی ظاهره و دهغه مذاکرات هم تریلی به اجازه دهغه وزیر به وی.

وزیران خیل ظاهره کپی مطلب که درین بحث هم وریا ندی سوی وی حق لری چه له مجلس نه بی بیرنه و اخلی که چیری ظاهرول دمطلب به خواهش دمجلس سوی وی به بیرنه آخستو نسی دمجلس موافقت هم شرطدی.

که چیری کومه اظهار شوی لایحه دکوم وزیر مجلس قبول نکند سره له خیله فکر او ملا حظاتو به بی بیرنه لیبزی دا لایحه به هغه وقت دوه بیه یلا به مجلس کتبی بنکاره کیزی چه هغه وزیر ملا حظات دمجلس رد یا قبول کی.

بنکاره کول دفکر له طرفه داعضاء دمجلس دشورای ملی به منلو یا نه منلود کومی خبری به ظاهر ادینکاره صورت کیزی هیچ خوک نسی کولای چه خوک خپلی را نسی نه وه لمسوی باره داره وی اظهار درد باد قبول دمجلس به ظاهرو علاموسره لیکه نوره او

سیاه و سفید بوده محل ادرالک و افادات
نمایندگان جراید و معاینه کنندگان
خواهد بود.

سپینه پانمه کیزی او جای دیو میداو فائده
اخستو دنمایندگان داخپارو او دلیدونکی
به وی

عنوان مطلب از طرف مجلس

عنوان مطلب له خوا شخه د مجلس

۵۷: هر يك از مطالبیكه از طرف اعضای
مجلس عنوان میشود آنوقت قابل مذاکره
خواهد بود که افلاً ربع اعضا مذاکره
مطلب مذکور را تصویب دارند درین صورت
عنوان مذکور کتیباً به رئیس مجلس تقدیم
میشود و اگر رئیس مجلس آن لایحه را
بد و ایرانچمن تحت تدقیق ببرد
میتواند.

هر یو له مطالبو چه له خوا داعضای مجلس
شخه عنوان کیزی هغه وقت به قابل
د مذاکری وی چه لیز تر ایزه شاوره برخه
داعضا مذاکره دهغه مطلب تصویب و کری
یدی صورت سره مذکور سوی عنوان لیکی
ورئیس د مجلس ته دراندی کیزی که رئیس
د مجلس هغه لایحه رو مو به انچمن د تحقیق
کنی تر پاتمه لاندی ونسی کولای سی .

۵۸: يك عدد از اعضای شورای ملی که
با انتخاب سائراعضا و تصویب
رئیس شوروی منتخب و تجزیه
میشود بنام (انچمن تحقیق)
سنبجش های ابتدائی مسائل وارده شوروی را
بدقت نموده از آن جمله مواد قابل الذکر
مجلس را همراه يك لایحه ظریفه خود ها
بـ رئیس مجلس پیش میدارند
و با اجازه رئیس مطرح مذاکره
می شود .

یوه برخه له اعضاؤ شورای ملی شخه چه به
انتخاب دنور و اعضاؤ او تصویب
درئیس شورای سره غوره او جلا کیزی
به نامه د انچمن د تحقیق ابتدائی
پاتمه اوستنجش دهغه کورو چه دورانہ راخی
کوی ئی له هغه جملی شخه هغه فقری چه لایق
دذ کرده مجلس وی سره له یوی لایحی دخیل
نظرئی ورئیس د مجلس ته دراندی کوی او به
اجازه درئیس سره تر مذاکره او خبر و لاندی
نیول کیزی .

او هغه مواد چه پوره کول غوازی یا غذا کره
د مجلس ئی قبوله نکسی سره له اسباب دموجبی

و مواد یکه اکمال بخواهد یا مذاکره
مجلس را ایجاب نکند با اسباب موجبہ

آن از طرف رئیس بوزارت منسوبه اش اعاده میشود. اعضای انجمن تحقیق اقلای قه نفر خواهد بود.

۵۹:- مطالبی که نظر باصل (۵۷) در مجلس عنوان میشود اگر متعلق بیکي از وزرا باشد در وقت مذاکره و تدقیق لایحه مذکور چه در انجمن تصدیق و یادار مجلس باید به وزیر متعلقه اش خبر داده شود یا معین خود را فرستد و يك نقل لایحه و ضمائم آنرا باید بمجلس قبل از احضار وزیر و یا معین برای مسبوقیت شان ازده الی پانزده روز باسنثنای مطالب ضروری بوزارت منسوبه ارسال دارد.

۶۰:- در صورتیکه وزیر بنا بر کدام مصلحتی در مطالب معنون از طرف مجلس موافقت ننماید لازم است معاندین خودش را مواجهاً تصریح و مجلس را قانع بسازد.

۶۱:- وزیریکه مجلس شورای ملی از وی توضیحات طلبید از جواب تا کزیر و مسئول است و بدون عذر موجهه و علاوه از اقتضا بمعویق و تاخیر جواب هم مجاز نیست و الا در صورتیکه مطالب معر ما نه

دهغو له خوا شخه در رئیس بیرته هغه منسوبه وزارت ته ئی لیبل کیزی اعضا د انجمن تحقیق لیزر لیزه بهلس کسه وی.

هغه مطلبونه چه به قرار د (۵۷) اصل به مجلس کنبی عنوان کیزی که تعلق به یوه لهوز برانو وی به وقت دمذا کری او تدقیق دمذ کورسوی لایحی به انجمن د تحقیق یا به مجلس کنبی وی باید چه وزیر ته ئی خبرور کره شی چه پخپله حاضر شی یا خپل معاندولیزی او یو نقل دلائحه اوضائهم دهغودی باید چه مجلس بخواله را حاضر بدو د وزیر یا معین شخه له پاره دیروهیدو ددوی لس تر بنجس روخی غیر له ضروری مطلبونه شخه هغه منسوبه وزارت ته ئی و لیزی.

که چیری وزیر بنا بر کم مصلحت سره به هغه مطالبو کنبی چه دمجلس له خوا شخه عنوان شوی دی موافقت و نیکر ای شی لازم دی چه خپل عذر و نه مخا مخ ظاهر او مجلس یری قانع کری.

له هغه وزیر شخه چه مجلس دشورای ملی توضیحات و غواری خواه مخواه بدی جواب وائی او بدون له معقول عذر شخه او زیاد له اقتضا شخه به خنډولو او تاخیر د جواب هم اجازه نلری مگر به هغه صورت سره چه مطالب

پت اوپته ول کنبی ئی تر بوی مدی پوری
صلاح دملت او ددولت وی میگریس له معلومدار
مدت خنجه په ظاهره و او دذ کرشوی مطلب په
حضور دمجلس مکلف دی .

شخصی عرض له افرادو در عیت که په رسمی
دوائرو ترمر کز وزارت دهغو داترو پوری
وانرو بدلشی په واسطه دخپل دخیای و کیل
چه په مجلس دشورا کنبی شته عرض او استغاثه
کولای سی له ریاست شورا خنجه دارنگ
عرضی له پاره د غور او تحقیق میدارن
عظمی نه لیمزلی کینزی .

په وقت درحلت دیادشاه که مجلس دشورای ملی
معطل وی ضرور باید قولشی او تولید دمجلس
له مرگ دیادشاه خنجه باید زیاده شل ورخی
معطل نشی .

که وړاندی له رحلت دیادشاه خنجه دوره
دو کسالت دو کیلانو تمامه شوی وی او په وقت
درحلت نورو کیلان معلوم شوی نوی مجلس
په وجود دو کیلانو د قیری دوری سره
تړل کینزی .

هنه مواد چه په مجلس دشورای ملی کنبی تصویب
کینزی باید دی چه له احکامه د دین مبین
د اسلام اوله سیاسته د مملکت خنجه مخالف نوی
قول تصویبونه او قرارونه دمجلس شورا پس له
دست خط دذات شاهانه خنجه په موقع د اجرا
کنسه انبول کینزی .

و در اختلافی آن برای يك مدت صلاح
ملت و دولت باشد اما بعد موعده مینه
بایرا ز مطالب مذکور بحضور مجلس
مکلف است .

۶۲ :- عرض شخصی افراد تبعه که بد و اثر
رسمیه نامر کز وزارت منسوبه غور آن
نشود ذریعہ و کیل محلی خود شامل
مجلس شوروی عرض و استغاثه کرده میتوانند
از ریاست شوروی اینقسم عراض برای
غور و تحقیق بمقام صد ا رت فرستاده
می شود .

۶۳ :- در وقت رحلت پادشاه اگر مجلس شورای
ملی تعطیل باشد حتما انعقاد خواهد شد
و انعقاد مجلس از فوت پادشاه باید زیاده
از بیست روز معطل نشود .

۶۴ :- قبل از رحلت پادشاه اگر دوره و کالت
و کلا تمام شده باشد و در موقع رحلت
دیگر و کلا معین نگردد دیده باشند مجلس
بوجود و کلا وی دوره سابقه انعقاد
میشوند .

۶۵ :- موادیکه در مجلس شورای ملی تصویب
میشود باید با حکام دین مبین اسلام و سیاست
مملکت مخالفت نداشته باشد .

۶۶ :- مصوبات و قرارهای مجلس شوروی بالعموم
بعد از امضای ذات شاهانه در موقع اجرا
گذارد می شود .

مجلس اعیان

۶۷ :- مجلس اعیان مرکب است از اشخاص تجربه کار و با بصیرت که اساساً از طرف قریب الشرف یا دشاهی انتخاب و تعیین میشوند، مرکز انعقاد آن کابل است.

۶۸ :- تصویب اصولات موضوعه متعلق است

به مجلسین شورای ملی و اعیان پیشنهاد نیکه از طرف هیئت وزراء درین مجلس عنوان میشود پس از مذاکره و مذاکره با کثرت تصدیق و بفرض تصویب به مجلس شورای ملی فرستاده میشود بر عکس آن مواد مصوبه شورای ملی در مجلس اعیان ملاحظه و تصویب میگردد

۶۹ :- در وقت افتتاح مجلس شورای ملی اگر مجلس اعیان منعقد نشده باشد مصوبات مجلس شورای ملی معطل نمی ماند و بعد از صحنه هما یونی در معرض اجرا گذارده میشود.

۷۰ :- مطالبی که در مجلس اعیان تصویب و به مجلس شورای ملی فرستاده میشود در صورتیکه به مجلس شورای ملی قبول نشود نظر با اهمیت مطلب مجلس دیگری مرکب از یک عده اعضای مجلسین تشکیل میگردد تعداد اعضای این مجلس که

التساوی انتخاب میشوند اقل است

مجلس داعیان

مجلس داعیان جو ردی له مغو تجربه کار و او هوشیار و سر بوخنده چه رانه له حضوره دقر بن الشرف یاد شاهی خخه انتخاب او معلومیزی مرکز تولید و دهغی کابل دی .

تصویب دو موضوعه اصولاً متعلق آری به دواو

مجلس و د شورای ملی او اعیان هغه پیشنهادونه چه له خوا د تولنی دوزیرانو پدی مجلس کنش عنوان کیبزی پس له غور او مذاکره خخه چه به دیر والی تصدیق اوله پاره د تصویب مجلس شورای ملی نه را لیزل کیبزی او همدارنگی تصویب سوی مواد د شورای ملی به مجلس داعیان کنشی لیدل او تصویب کیبزی .

به وقت د افتتاح د مجلس شورای ملی که مجلس داعیان نوی تری سوی تصویبونه د مجلس شورای ملی نه معطل کیبزی پس له دستخط د پادشاه به معرض اجرا کنشی اینبول کیبزی .

هغه مطلبو ناچه به مجلس داعیان کنشی غوره او مجلس د شورای ملی نه لیزل کیبزی که چیری به مجلس د شورای ملی کنشی قبول نسی نظر ولوی والی د مطلب ته بل مجلس چه جوړه بوه تعداد له اعضا و دواو و مجلسو خخه وی تشکیل کیبزی تعداد داعیا دی

مجلس چه بود ای انتخابی لیزر لیزه شل

کسه به وی انتخاب سوی مجلس به هغه گفتگونی مسئله بانندی غوراودقت کوی او خپل فکر و شورای ملی ته ښکاره کوی که په فکر ددی منتخبه مجلس دشورای ملی مجلس موافقت او را بر والی ونکی نو مطلب بحضور دپا د شاه عرض کیزی او په پا که اراده دپا د شاه سره به فیصله کیزی.

دولایتو د مشورې مجلسونه

په مرکز د نایب الحکوم کیو او اعلی اولویو حکو متو یو یو د مشورې مجلس تشکیل کیزی.

صورت دا انتخاب او شمار د اعضاء او دوظایفو ددی مجلس به به خاصه اصولنا مو کښی ئی بیان وښکاره کیزی

وظایف او حقونه د وزیرانو

اجرائیه کارونه د مملکت په واسطه د وزیرانو چه په انتخاب او غوره صدر اعظم او منظوری دحض، رد یا د شاه سره معلوم کیزی اداره کیزی. مشرتوب د وزیرانو د ډولنی و صدر اعظم ته سپارلی سوی دی. په نه اوسیدو د صدر اعظم وزیر د اول وزارت وظیفه دریاست به اجرا کوی. هیکو ک نسی کولای چه مقام د وزارت ونسی بیله دی چه مسلمان اور عیت د افغانستان

خواه ند بود مجلس منتخبه به مسئله متنازع فیه غوراودقت نموده رای خود را به مجلس شورای ملی ارائه میدهند اگر بر رأی مجلس منتخبه مجلس شورای ملی موافقت نکرد موضوع بحضور ملوکانه معروض میگردد و باراً ده سندیه فیصله میشود.

مجالس مشاوره و لایات

۱- در مرکز نایب الحکومه کیو او حکومت اعلی و کلان یک یک مجلس مشوره تشکیل میشود.

۲- صورت انتخاب و تعداد اعضا و وظایف این مجلس در اصولنامه مخصوص آن بیان گام مکیرد.

وظایف و حقوق وزرا

۱- امور اجرائیه مملکت بذریعه وزرای دولت که با انتخاب صدر اعظم و منظوری حضور ملوکانه تعیین میشود اداره میشود.

۲- ریاست هیئت وزیران مفوض است صدر اعظم در غیاب صدر اعظم وزیر وزارت اول وظیفه ریاست را ایفا میدارد. هیچکس نمیتواند مقام وزارت را اشغال نماید بدون اینکه مسلمان و از تبعه افغانستان باشد.

۷۶: هر يك از وزرا در سياست عموميه دولت
 مشترکاً و در امور موظفۀ وزارت متعلقه
 خود مخصوصاً، بنزد شورای مای مسئول اند
 بنناء عليه ذات شاهانه غير مسئول ميباشند.
 ۷۷: مسئوليت وزراء سياستى را که راجع
 بآنها ميشود اصول تعين خواهد نمود.
 ۷۸: وزراء امور مربوطه متعلقه خود را با اندازه
 اختيارات خود اجرا و ما فوق آنرا بحضور
 صدر اعظم تقدم ميبندارند صدر اعظم بدرجه
 صلاحيت و ظايف خود اجرا نمود.
 ما فوق آنرا بحضور ملوکانه عرض
 و هدايت ميکيرد.

۷۹: هر گاه يکي از وزراى دولت بجرم
 خلاف ورزى در حدود وظيفۀ رسمى
 شان مظنون واقع شوند در هر چه
 محاکمه شان دبوان عالی شناخته
 ميشود - ديگر دعوى شخصيه وزراء که
 خارج وظيفۀ ماموريت شان باشد مانند
 سائر رعایا به محاکم عدليه مراجعت
 مینماید.

۸۰: وزير يکه تحت اتهام می آيد الى نتيجه
 محاکمه و برائت آن از وظيفۀ رسمى
 معطل می ماند

دستور غماز وزير معین وزارت ناو کابل

هر يوله وزيرانو به عمومى سياست دولت کتبي
 به کرده، او به خپلو وظيفو دوزارت کتبي مخن
 خواسته به نزد شورای مای جوابور کوسکى دى
 لى سيمه حضور دباد شاه، جوابده ندی.
 هغه مسئوليت دوزیرانو او سياست چه راجع
 و دوى ته کيبرى اصول، بهائی معلوم کى
 وزیران په هغه کارو چه په دوى لوه اری هغه نه
 چه دوى په اختيار او واکوى اجرا او تراک
 پورته به په حضور صدر اعظم و هاندی کوی او
 صدر اعظم به په اندازه واک سره خپله وظيفه
 اجرا او پورته د هغه شخه به به حضور
 د پادشاه عرض او هدايت آخلى.

هر کله که بودوزانو د دولت په جرم دخلاف
 ورزى، سره به حدود دخپلى رسمى وظيفى
 تر کمان لاندی راسى لخواي دمحا که دوى
 دبوان عالی پيژندک کيبرى او نورې
 شخصى دعوى دوى چه و تلى وظيفى
 د ماموريت دوى شخه وى لکه
 نور رعایا به محاکم عدليه محاکمه وى
 به لخی.

هغه وزير چه تر تهمت لاندی رالخی نر نتيجه
 دمحا کمي او برائت دده له رسمى وظيفى
 شخه به معطل وى

دستور غماز وزير معین وزارت ناو کابل

چه عند اللزوم درول کیزی، چنبتن د انول
وا کوالی دهغه وزیر گرنجی .

لپاره دیلمتی دعومی احوال د وزیرانو او
مامورینو یوه ټولنه دیلمتی به استینان
دیاد شاه پر ابریه مخصوصه لائچی دهغه سره له
شورای ملی څخه غوره او معلو میزی

شمارد وزارتو او جوړنه د دایرو او وظائف
د دوی به اساسی اصولنامه د تشکیلات
کښې ښکاره دی

د مامورین حقونه

ټول کار داران سم له هغو قاعدو سره
چه په خاصو اصولنامو کښې بیان سوی دی به
هغه کار وچه در او مناسب دوی سره وی درول
کیزی، او هېڅ یوله مامورینو څخه تر څوچه دی
خلاصه ونه غواړی یا د دولت له خوا د یو
ضرو ر کار د پاره آتش یا موقوف نسی
هېڅ کله به نه معزول او نه موقوفی
او دهغه کار داران چه ښه نلنه او سموا له
په خپل خدمت کښې څرگند کړی سم له خاصو
اصولنامو سره حق د لاسو بدو
دهر تښی او کار داری او مستمری
لری .

ټول کار داران به مرتبو خپلوسره په حکم
منل داری او ځای د لاسو بدو

که عند اللزوم مقرر شهود تمام اختیارات
نخص وزیر تر ادارا میگرد د .

۸۲:- برای تفتیش احوال عمومی و زرا
و مامورین يك هیئت تفتیشه باستینان
حضور شاه نه مطابق لایحه مخصوصه آن
اوشورای ملی انتخاب و تعیین میشود

۸۳:- تمداد وزارت و تشکیل دوا ئرو
وظایف شان در اصولنامه تشکیلات
اساسیه توضیح یافته .

حقوق مأمورین

۸۴:- بالمعموم مأمورین مطابق موادیکه در
در اصولنامه های مخصوصه ایضاح گردیده
به ماموریت هائیکه لایق و مناسب باشند
تعیین کرده میشوند و هیچیک از مامورین
تا زمانیکه از وظیفه خود مستعفی نشود
و یا از طرف دولت بنا بر يك امر ضروری
لازم تبدیلی و یا موقوفی نباشد اصلا عزل
و موقوف نمیشود . و مامورینکه حسن
سلوک و استقامت خدمت خود را ابراز
نمایند مطابق اصولنامه های
مخصوصه استحقاق ترقی رتبه و مأموریت
و مستمری را دارند .

۸۵:- همه مامورین علی المراتب در اطاعت
آمر مافوق شان مطابق اصولنامه های

موضوعه مکلف هستند آمران مافوق
و مامورین ماتحت هیچیک امر را خلاف
آن اجرا کرده نمیتوانند - هر گاه
از طرف آمران مافوق در اجرای کدام
امر خلاف اصول بالای مامورین ماتحت
امر اجرا شود مأمورین ماتحت قبل از
اجرای آن به مرکز وزارت الی صدارت
عظمی باید اطلاع نمایند.

۸۶:- وظایف مامورین در اصولنامه های
مخصوصه تعیین و تفریق گردیده
هر مامور موافق هدایات اصولنامه
های موضوعه از وظایف موظفانه اش مسئول
شناخته میشود .

محاکم

۸۷:- محاکم عدلیه مرجع دعاوی عمومیه
شرعیه میباشد .

۸۸:- در محاکم شرعیه دعاوی مرجوعه مطابق
مقررات مذهب مذهب حنفی رح فیصله
میشوند

۸۹:- همه محاکم از هر گونه مداخلت آزاد
هستند .

۹۰:- در محاکم عدلیه دعاوی بصورت علمی
فیصله میشود باستثنای مسائلیکه شارع

مسائل آنرا علی بن خلفه هدایت داده است

سره مکلف دی لور آمران او کتبه مامورین
هیچ یو کاربرد خلاف دهغوسره نسبی اجرا کولای
او کهده پورته آمر له خوا یو امر چپ له اصوله
ورنه دهغوسره نسبی لایه
کار داران پنخوا لایه اجرا
کولای دهغوسره نسبی مرکز وزارت
ته نر صدارت عظمی یوری لایه
خبر ورگیری

وظیفی د کار دارانوپه خاصوموضوعه اصولنامه
کتبی بیل بیل بنسکاره سوسی دی
هر کاردار سم له هدایت دهغوسره اصولنامه
سره له خپلو خدمتو شخه پشتمل
کیتری .

محکمی

عدلیه محکمی محای دتو لوتو شرعی
دعو ودی

په شرعی محکمو کتبی ورغلی دعوی سم له مقررانوی
د پاک مذهب حنفی سره فیصله
کیتری

تول محکمی له هر رازه مداخلت
شخه خلاص دی .

په عدلیه محکمو کتبی دعوی گکانی بنسکاره فیصله
کیتری بیله هغه مسائلو چه شریعت په فیصله
دهغوسره نسبی سره هدایت ورگیری دی

به حضور دمحکمو هر سړی له پاره دساتنی دحقوقو
خپل و-ول مشر وعه وسائط ورا ندی
کولای سی .

عدلیه محکمی په لیدلو او خلاصولو کښې ددعوی
گوانی ، بیله امر شرعی ، مخنی او معطلی
نسی کولای .

هیڅوک و تلی له محکمو څخه له پاره
د فیصلې دخاصو خاصو خبرو یوه نوی محکمه
نسی جوړ ولای .

صنوف او درجی دمحکمو او اختیارات ددوی
په اصولنامه د تشکیلات اساسیه کښې بیان
سویدی .

عالی دیوان

عالی دیوان دوزیرانو دمحاکمی دپاره په وقت
کښې دافتضا له څومدی دپاره جوړول کیږی
او وروسته دپوره کولو دهغه کارچهور سپارل
کیږی ، بیرته ماتیبزی .

راز دجوړولو ددیوان عالی او قاعدی
دمحاکمی دهغه سم له خپلی خاصی اصولنامی
سره جاری کیږی .

مالی کارونه

ټول محصولات ددولت سم له خاصی اصولنامی
دهغو سره آخسته کیږی .

هی کال ددولت ددخول او خرڅ دپاره سمه

۹۱:- در حضور محاکم هر شخص برای محافظه
حقوق خود همه وسائط مشر وعه را پیشنهاد
نموده میتواند .

۹۲:- محاکم عدلیه در رویت و فیصله دعوی
با استنادی امر شرعی ناخیر و مماطله
کرده نمیتواند .

۹۳:- هیچکس خارج محاکم برای فیصله
بعضی فقرات مخصوصه یک محکمه فوق العاده
تشکیل داده نمیتواند .

۹۴:- صنوف و درجات محاکم و صلاحیت
شان با صور آنها و تشکیلات اساسیه
توضیح یافته .

دیوان عالی

۹۵:- دیوان عالی برای محاکمه وزیرای
لغت عند الاقتضا وقتاً تشکیل
می یابد و بعد انجام اموری که با او سپرده
می شود نسخ می گردد .

۹۶:- طرق تشکیل دیوان عالی و اصول
محاکمه در آن مطابق اصولنامه مخصوصه
آن اجرا میشود .

امور مالیه

۹۷:- همه محصولات دولت مطابق اصولنامه
مخصوصه آن اخذ میشود

۹۸:- هر سال برای واردات و مصارفات

اصل (۴۳) سره یوه بودجه جوړه او بیوردل
 کیږي او دغه بودجه دولت د خپل ځانه نله
 او له پاره د خرڅ اساس دی او ټول
 مصارفات ددی د منځه اخیستل
 او حرڅیږي

دولت يك بودجه مطابق اصل ۴۳ تنظيم
 كرده ميشود اين بودجه برای واردات
 دولت موازنه و برای مصارفات اساس
 بوده همه مصارفات از روی آن اخذ
 و صرف ميشود

و روسته له سمولو او چاری کولو د کښی بودجی
 یو قطعی حساب جوړیږي چه به دی قطعی
 محاسبه کښی به ټول حقیقی اندازو د مصارف
 او مداخل د دولت ددی کال یو لځای ټول سوی وی
 د قسط - مین محاسبی د بودجی
 د جوړولو او سمه ولو او چاری کولو
 د پاره خاصه اصولنامه سته .
 کمول او بخشر د مالیات سم له مخصوصی
 اصولنامه می دهغه پاره اجرا کیږي .

۹۹. بعد از تطبیق و اجرای بودجه سالانه
 يك محاسبه قطعيه تنظيم ميشود این
 محاسبه قطعی مقدار حقیقی واردات
 و مصارفات این سال را حاوی میباشد .
 ۱۰۰. برای تنظیم محاسبه قطعيه و برای تنظیم
 بودجه و صورت تطبیق و اجرای آن
 اصولنامه مخصوصه موجود است .
 ۱۰۱. تخفیف و یا معافی مالیات بموجب
 اصولنامه مخصوصه آن اجرا ميشود .

اداره دولایاتو

اداره ولایات

دولایاتو اداره از کارداری له درو اساسی
 قاعدو څخه جوړ سوی دی فراخی داختیار
 بیلواله د کارو معلومه دل د بازخواست پواسطه
 ددی درو قاعدو ټول کارونه دولایاتو د کار
 دارانو سم له اصولنامه سره ښکاره او بیل
 سوی دی اختیار داری د کار دارانو
 هم به موضوعه اصولنامه کښیښودلی سوی دی
 هر کار داربه خپلو کارونو کښی دیورته
 آمر خپل ته علی المراتب جوا بده دی .

۱۰۲. اصول اداره ولایات از سه قاعده اساسیه
 مبنی است : ۱. توسیع ماذونیت تفریق وظایف
 تعیین مسئولیت ، بنا بر قواعد مذکور
 همه وظایف مامورین ولایات مطابق
 اصولنامه های موضوعه تعیین و تفریق
 کرده شده است و اختیارات مامورین
 نیز بر طبق اصولات موضوعه محدود است
 و هر مامور در وظایف خود علی المراتب نزد
 آمر مافوقش مسئول شناخته میشود .

به ولایاتو کنیبه له هره بنیاخه شخه دوزارانو
بیل بیل ماموران مقرر دی رعیت بهله یاره
خسلا صتیبا ن خپلو کارو د هغو بنا خو
مامورانو ته ورخی.

که به یوه تکره کنیبه دمملکت نینه د یاغی
والی یاد نافر مانی ولیده سی چه دعومی
آرامی نخلار نوی حکومت لپاره دوز کولو
د بغاوت او محکومول د آرامی لازمی
تد بیرونه کولای سی

چوړول د بلدیبه دائرو او وظیفی ددوی سم له
خاصی اصولنامی سره ئی اجرا کیژی.

لښکر

صورت د آخستو د لښکر سم له خاصی
اصولنامی سره اجرا کیژی وظیفی او حقونه
دلښکر او لوړول د منصبو نوم له اصوله
سره دی

حقونه ازمنصونه د پخ بر لښکر نه آخسته
کیژی مگر سم له اصوله سره .
د خا رجه رعیتو په قطار د لښکر کنیبه
بیله صنف حربی داکتری او معلمی
نه قبلیزی .

متفرقه قاعدی

ساتلوالی د کاغذو یو بنکاره حق داستیدونکو
دوطن دی درستیا او کاغذونه چه په حصول سره

۱۰۳: درولایات ازهر شعبه وزارت مامورین
جدا گانه مقرر هستند افراد اهالی برای
اجرای کار و انجام حوا بیج خود
بشعبات مرجوعه مراجعت میکنند .

۱۰۴: هرگاه در یکجمله مملکت آثار عصیان
و بغاوت که مخل امنیت عمومی به باشد
حس کرده شود حکومت برای دفع
بغاوت و قیام امنیت تدابیر لازمه کرده
میتواند .

۱۰۵: تشکیل دولت در بلد به وظایف آن
قرار اصولنامه منحصراً آن اجرا میشود .

عسکر

۱۰۶: صورت اخذ عسکر بموجب اصول
منصوصه آن اجرا میشود وظایف و حقوق
عسکری و ترقی در مناصب بموجب اصول
است .

۱۰۷: حقوق و مناصب هیچیک افراد عسکری
سلب نمیشود مگر بموجب اصول .
۱۰۸: تبعه خارجه در سلك عسکری
باستثنای صنف داکتری و معلمی حربی
قبول نمیشوند .

اصول متفرقه

۱۰۹: مسئولیت مکاتیب یکی از حقوق اهالی
است همه مکاتیب و مراسلات محصولی

و پوسته خانه نه سپارل کیزی خوله بوی محکمی
له خوا پاقنده دیو کاغذ روا او حکم نسی به
هیش پوسته خانه کنبی بابل چیری دهیچا
کاغذنه خلاصیزی او هغه سی سر تپلی واستول
سوی نه سپارل کیزی •

به هغه کار و کنبی چه له حضور دیا د شاه یا صدر اعظم
شخصه و بوه له وزیرانو به نورو کسار دارانو
نه نفعی امرور کول شی باید چه دوی لیکلی
حکم دهغه امر بدسیخط دیا د شاه یا صدر اعظم
حاصل کری •

به چلول او اجرا کول د حکم و دقا عدو
ددی اصولنامه سره امر و اراده کوم •

تحریر (۸) عقرب ۱۳۱۰ شمسی ، مطابق (۱۹) جمادی الثانی ۱۳۵۰ - قمری

اهالی که تودیع پوسته میشود تا از طرف
یک محکمه حکم جواز تجسس نشود
در هیچ پوسته خانه و دیگر جا باز
نمیشود و همچنان سر بسته بمرسل الیه
سپرده میشود •

۱۱۰- در امور بکه از حضور شاهانه
و با صدر اعظم بیکی ازوزرا یا دیگر
ما مورین امر شفا هی فرموده شود
با بد احکام تجریری آنرا با مضای
هما بونی و با صدر اعظم حاصل دارند •
نعمیل و اجرای احکام مواد
اصولنامه هذرا امر و اراده میفرمایم •

نمبره اول

ضمیمه اصول اساسی مملکت

۱- مامورین وزارت خارجه، وصاحب منصبان عسکری وهمچنان محصلین افغانی که به پول دولت برای تحصیل در خارج مملکت اعزام میشوند باز دواج از تریه خارجه مجاز نیستند.

۲- اتباع خارجه در افغانستان قطعاً حق استملاک ندارند، با سفارت های دولت خارجه مقیمین افغانستان حسب مقاولات طرفین بصورت معامله متقابل رفتار می شود.

ضمیمه داصول اساسی د مملکت

مامورین دوزارت خارجی اولشکری منصبداران او همدارنگه تعلیم کو نکې د پشما نه چه د دولت په پیسوسره و خارج نه لپاره د تحصیل لېزل کیزی په نکاح کولود خار جیو بنجو اجازه نه لری .

تبعه دخارجو په افغانستان کښې با لکل حق دملکیت نه لری ، سفارتوسره د نورو دولتو ، چه په افغانستان کښې هستو کنه لری سم له هغه قرار داده چه یر منخ کښې د دواړو دولتوشوی وی په قسم د مخامخ معامله (معامله متقابله) تله کیزی

مورخه: ۱۲ سنبله ۱۳۱۱ شمسی مطابق غره جمادی الاول ۱۳۵۱ قمری

تعدیل اصل ۲ ضمیمهٔ نمبر اول د مملکت د اساسی اصولنامې د اصل

اصول اساسی مملکت

دلیری ضمیمهٔ تعدیل

انباع خارجه در افغانستان حق استملاك
ندارند، با سفارت خانه ها و قونساگری
های خارجه در افغانستان حسب
مقاولات طرفین بصورت معا مبله
منتقا ببله رفتار می شود

خارجه انباع به افغانستان کی د استملاك
حق نه لری، په افغانستان کی دخارجه
سفارت خانو او قونساگر یوسره نظر
د واره و خواو او و مقاولاتو
نه د منتقا بلی معا مبله یو اصول تک

کینزی

مورخه ۲۴ اسد ۱۳۱۷

تعمیریل اصل (۵۱) اصول اساسی
هر گاه یکی از وزارت یا دوائر مستقله
بوضع اصولنامه احتیاج حس نماید لایحه
آنرا ترتیب نموده در مجلس وزرا
تدقیق و بعد از تصویب مجلسین شوری
واعیان و صحه هما یونی قابل التعمیل
میکرد . مورخه ۲۶ حمل ۱۳۱۴
شمسی مطابق ۳۰ ذی الحجه ۱۳۵۲ قمری

د اساسی اصولنامه د ۵۱ اصل تعمدیل
که چیری یوله وزارتو یا مستقله د و اثر و
به جودولو (وضع) د اصولنامه احتیاج
روینی لایحه نی جود وی ا د به مجلس کتبی
دوزیر انونی کوری پس له تصویب خنجه د شورا
اواعیان دمجلس اولاس لیک (صحه) دهما یونی
مخنی قابل د عمل کولو گریزی . مورخه ۲۶ حمل
۱۳۱۴ شمسی سم له ۳۰ ذی الحجه ۱۳۵۲ ق

تعدیل اصل ۲ ضمیمهٔ نمبر اول د مملکت د اساسی اصولنامی د اصل
اصول اساسی مملکت دلمری ضمیمهٔ تعدیل

انباع خارجه در افغانستان حق استملاك
ندازند، با سفارت خانه ها و قونسلگری
های خارجه در افغانستان حسب
مقاولات طرفین بصورت معا مملیه
متقابلله رفتار می شود

خارجه اتباع به افغانستان کی د استملاك
حق نه لری، په افغانستان کی دخارجه
سفارت خانو او قونسلگری یوسره نظر
د واز و خوا او، و مقاولاتو
ته د متقابللی معا مملی په دول تک

کیزی

مورخه ۲۴ اسد ۱۳۱۷

